

Komunistična partija Jugoslavije je vodilni odred delavskega razreda Federativne ljudske republike Jugoslavije in najvišja oblika njegove razredne organizacije. Njeno delavnost vodi teorija marksizma-leninizma.

Leto I.

Jesenice dne 7. avgusta 1948

Štev. 20

Uvajajmo norme v vseh podjetjih

V vseh zveznih in republiških podjetjih so že dalj časa uvedene delovne norme, da delavci premajajo plačo po delovnem učinku. K pravilni rešitvi tega vprašanja bo treba pristopiti tudi v lokalnih podjetjih, kjer še niso postavljene norme. S postavitvijo delovnih norm bomo dvignili zanimanje za boljše proizvodnjo vsakega delavca posebej, ker bo on spoznal, da ne dela izključno samo zaradi plačila. Uvidel bo potrebo izboljšanja delovnega procesa, da bo s čim manjšim naporom dosegel večjo proizvodnjo, seveda ne na račun kakovosti izdelkov. Z doseganjem in preseganjem norm pa se bo naravno zvišal tudi delavčev zaslužek.

Opazamo, da si v nekaterih podjetjih ne znajo pomagati in jim povzročajo postavitev norm velike težave. Zaradi tega je potrebno, da se v podjetjih, kjer je zaposlenih nad 10 delavcev, ustanovijo posebne komisije za norme in tarife. V to komisijo naj bi prišli direktor ali upravnik podjetja kot predsednik, dalje do pet članov podjetja in prav toliko članov sindikalne podružnice.

Pri postavljanju norm pa je strogo gledati na to, da se iste postavijo sporazumno z delavci, ker oni najboljše poznajo delovni proces. Prav neupoštevanje mnenja delavcev je marsikje povzročilo, da so bile norme pre nizke ali previsoko postavljene. Obratne komisije se morajo praviloma sestajati vsakih 14 dni. Predsednik in normirec nimata glasovalne pravice, imata pa posredovalno pravico. O sejah se mora voditi zapisnik, ki ga je v prepisu poslati na Okrajni ljudski odbor, poverjeništvu za delo. Na okraju se nahaja namreč višja tarifna komisija.

Obratne tarifne komisije morajo voditi pravilno politiko in uvesti delovne norme povsod, kjer je le mogoče. Voditi morajo tudi kontrolo nad kvaliteto izdelkov, ker se je marsikje dogajalo in se še dogaja, da je na račun količine trpela kakovost izdelkov.

Prav tako so komisije dolžne skrbeti za to, da so udarniki, novatorji in racionalizatorji pravilno in pravočasno nagradjeni. Delovne norme se ne smejo spreminjati na škodo delavcev pred potekom šestih mesecev. Šele po tem roku se more izvesti revizija delovnih norm.

Pri nas je tudi več obratov in delavnic, kjer je zaposlenih manj kot 10 delavcev. Za ta podjetja bodo ustanovljene komisije pri poverjeništvu za delo na Okrajnem ljudskem odboru, ali pa v eni izmed sorodnih delavnic.

O B J A V E

VABILO

na ustanovni občni zbor Društva upokojenecv — podružnica Jesenice, ki bo v nedeljo, dne 8. avgusta 1948 ob 9. uri v Titovem domu na Jesenicah.

Če bi ob 9. uri občni zbor ne bil sklepčen, bo istega dne in na istem kraju ob vsaki udeležbi ob pol 10. uri.

Z novimi viri in metodami dela bomo dvignili proizvodnjo in znižali polno lastno ceno

(IZ POROČILA TAJNIKA OKRAJNEGA SINDIKALNEGA SVETA TOV. STOJAN VALODIJA NA ZADNJEM OBČNEM ZBORU Z DNE 18. JULIJA 1948)

V prvem polletju drugega leta petletke je večina naših delovnih kolektivov plan dosegla, razen v gradbeni stroki. Železarna Jesenice je dosegla plan 25 dni pred rokom. Nasprotno pa Gradis Jesenice ni dosegel plana, ker se niti uprava podjetja, niti sindikalna organizacija nista resno zanimali za prospek proizvodnje in nista iskali vzrokov, napak in neuspeha.

Da bomo naloge petletnega plana čim boljše in čim hitreje izvedli, moramo iskati novih virov in novih metod dela, s katerimi bomo dvignili proizvodnjo in znižali polno lastno ceno. Prav v tem pogledu pa delamo ponekod zelo grobe napake. Imamo slučaje, da stojijo razni stroji neizrabljeni, nasprotno pa nam manjka raznih predmetov, ki bi jih ti stroji lahko izdelovali. V gradbeni stroki nekateri delavci z malomarnim razkladanjem uničijo dosti opeke. V železarni (martinarna) vozijo z zelo slabimi samokolnicami mangan in drugo rudo in jo pri tem raztresajo. Nihče tega dozda ni videl, in tako je šlo precej te dragocene rude v izgubo. Na žagi v Bohinjski Bistrici je vso zimo tekla voda skozi streho na motorje, ki so se vsled tega pokvarili. Pravilno postavljene norme so zelo važne za znižanje proizvodnih stroškov. Na žagi Tomaža Godca pa je delavka za vezanje odpadkov v butare prejela za butaro po 1.25 din. Ob dejstvu, da je v eni uri lahko napravila do 25 butar, je znašala njena dnina okrog 300 din. Tu se vidi, da niti uprava podjetja, niti sindikalna podružnica nista opazili odločno preizkušnje norme, ki je povzročala popolnoma upravičeno kritiko kvalificiranih delavcev, ki so imeli težje in odgovornejše delo. Veliko vlogo pri znižanju polne lastne cene igra pravilna razdelitev delovne sile. Niso pa pri nas redki primeri, da so močni in zdravi delavci na delovnih mestih, kjer bi zadostovala šibkejša ali ženska delovna sila. V železarni so se dogajali slučajji, da so se moški skrili v vagonce, se tam vsedli in mirno gledali, kako so ženske skladale težko opeko. Enako brezvestnost je opaziti tudi pri nekaterih mladincih, ki se skrivajo za raznimi dimniki in pod vagoni. To je mogoče le zaradi nezadostnega nadzorstva. Na drugi strani pa vidimo, da na delovnih mestih, kjer je uveden brigadni sistem dela, delavci složno delajo in dosegajo lepe uspehe.

Če hočemo znižati polno lastno ceno, moramo brezpogojno upoštevati plansko disciplino. Pri gradnji novega poštnega pošlopja na Jesenicah se to najlepše odraža. Gradbeno podjetje Megrad je pričelo z gradnjo že lani, sedaj pa ne more nadaljevati, ker nimajo betonskega železa. Dobavitelj, ki ni pravočasno dostavil materiala, je kriv, da je delo v zastoju, čeprav bi bila stavba že lahko pod streho. Poleg planske discipline je važna tudi disciplina posameznikov. Zaradi delovne nediscipline gre v izgubo stotisoče delovnih ur. Samo Železarna Jesenice je v prvem polletju 1948 imela zaradi neupravičenih izostankov 103.520 ur izgube.

Za znižanje proizvodnih stroškov je nujno potrebno, da se naznačene napake odstranijo. To bomo dosegli s proizvodnimi konferencami. V obratih in podjetjih, kjer imajo redne proizvodne konference, so se pokazali že lepi uspehi in so se odstranile marsikateri napake. Ob upoštevanju predlogov delavcev se je proizvodnja dvignila, tako kvantitetno kot kvaliteto. Seveda so se tudi tu našli starokopitni mojstri, ki so nasprotovali izboljševalnim predlogom, zlasti so se protivili ustanavljanju mladinskih in delovnih brigad. V martinarni jeseniške železarne so naravnost zavirali razvoj mladinskih brigad, vendar so mladinci s svojo vztrajnostjo zmagali in žanjejo danes že velike uspehe. Brigadni sistem dela si je sedaj utrl zmagoslavno pot med najširše delavske vrste. Tako je pri delovnem kolektivu Gradis-Moste organiziran brigadni sistem dela med vsemi delavci in na vseh delovnih mestih in je to gradilišče eno izmed najboljših.

Nasprotje Gradisu Moste je Gradis Jesenice. Tu zagovarjajo neuspeh tako, da z delavci iz južnih republik ni mogoče delati. To šovinistično naziranje pa pobija dejstvo, da so tudi v mnogih drugih naših podjetjih (Železarna Jesenice, Gradis-Moste) zaposleni delavci iz drugih republik, pa gre delo nemoteno dalje. Pri ugotovitvi, da je pri Gradisu Jesenice zajetih v sindikalno organizacijo samo 60.17% delavstva, pri Gradisu Moste pa s približno istim sestavom 99.2% delavstva, je vsako nadaljnje pojasnjevanje odveč. Dosti boljše kot Gradis Jesenice ni podružnica lesnih Jesenice, kjer je organiziranih le 67.3% delavcev. To dokazuje, da je politična zavest navedenih odborov na zelo nizki stopnji, da bo treba še mnogo študija med samimi člani odbora, če bodo hoteli svoje znanje kasneje prenesti na ostalo članstvo.

V splošnem pa se je število zaposlenih in organiziranih delavcev letos zvišalo. Lani je bilo od vsega zaposlenega delavstva organiziranih 90.9%, letos pa je odstotek poskočil na 92.5%. Stremeti pa moramo za tem, da v delavskih vrstah ne bo človeka, ki bi ne bil član sindikata.

Govorili smo že o nerealnih normah. Pri nas pa so še podjetja, kjer še danes nimajo postavljenih norm, kot na pr. pri Mestni šivalnici na Jesenicah. Na drugi strani imamo spet slučaje, da so norme postavljene za vsak najmanjši komad, toda le na papirju. Delavci od tega nimajo ničesar. Tako je pri Megradu na Jesenicah. Tu imajo postavljene norme, delavci pa niso plačani po njih, ampak na uro.

V boju za socialistično preobrazbo naše države je dana ena najvažnejših vlog sindikatom delavcev in uslužbencev.

Najpožrtvovalnejši graditelji socializma prejema častne nagrade

Za uspešno izvedbo petletnega plana so potrebni strokovni kadri. Teh pa v nekaterih podjetjih naše države zelo primanjkuje. Zato si podjetja pomagajo na ta način, da si začasno „izposodijo“ strokovnjake iz drugih podjetij. Zavedni delavci-strokovnjaki jeseniške železarnice so v tem pogledu častno izpolnili svojo dolžnost in so rade volje odšli v razna podjetja drugih republik, prenesli tja svoje izkušnje in znanje ter pomagali dvigati strokovno usposobljenost tamkajšnjih kolektivov.

Med mnogimi sta se odzvala klicu domovine **Krajnik Janez** in **Zupan Franc**, ki sta bila skoraj leto dni na delu v podjetju za predelavo premoga v Pančevu. Te dni je Železarna Jesenice prejela od navedenega podjetja sledeče pismo:

Predmet: Pohvalnica za tovariša **Krajnik Janez** in **Zupan Franc**.

Na predlog Ministrstva rudarstva FLRJ, odnosno podjetja za predelavo premoga odločamo, da se tovarišu **Krajnik Janezu** in **Zupan Francu** podeli nagrada za njihovo marljivo in požrtvovalno delo v lanskem in letošnjem letu. Nagrada znaša

4.000 din (štiritisoč dinarjev).

Prosimo naslov, da imenovanima izroči navedeni znesek in pohvalnico.

Pričakujemo, da jima bo to priznanje z najvišjega mesta dalo novih pobud za nadaljno požrtvovalnost in vnmno pri njihovem delu v izvrševanju postavljenih nalog tudi v drugih podjetjih.

Podjetje za predelavo premoga
Pančev.

NAŠI BRIGADIRJI Z AVTOSTRADE „BRATSTVA IN ENOTNOSTI“ DNEVNO PRESEGAJO POSTAVLJENE NORME

Spodaj pričujemo pesem mladega brigadirja tov. **Stareta Marjana** z **Javornika**, ki nam jo je poslal kulturno prosvetni referent 1. jeseniške mladinske delovne brigade „**Otona Župančiča**“. Brigada se nahaja na 91. km, v bližini **Sremske Mitrovice**. Pesem je bila napisana dne 28. julija, katelega dne je brigada dosegla učinek 211% delovne norme. Pa tudi sicer brigada dnevno presega norme. Tako je trojka tovariša **Vehovca** iz prve čete dne 25. julija izkopala, prevozila na nasip in splinirala 853 samokolnic zemlje, dne 28. julija pa 898 samokolnic, kar je vsekakor edinstven primer. Ta dejstva dokazujejo ogromen delovni polet naših mladih graditeljev socializma in boljšega, srečnejšega življenja. Še pozni rodovi se bodo s hvaležnostjo spominjali današnje mladine, ki bo poleg dveh mladinskih prog in drugih velikih objektov podarila **Titovi Jugoslaviji** tudi moderno cesto „**Bratstva in enotnosti**“.

VEČER V SREMU

Vse tiho je in že mrači se,
nebo pokrivajo oblaki rdeči
in že migljajo prve zvezde...

V brigadi šum še ni potihnil,
okrog barak, šotorov vse je živo
in tuje pesem se iz mladih src...

Krepi se tu nam moč telesa,
goji se bratstvo in enotnost
med demokratično mladino
vsega sveta, goji borbenost,
da naša vsa mladina
pripravljena bo vedno
braniti naše meje.

Naj izdajalci in hujskači vojne
izginejo odtod čimpreje.

... Večer prehaja v gluho temo.
Umolknil napevi so udarni.
Minul je zopet dan veselja,
dan dela, zmag in tekmovanja...

NOVOIZVOLJENI UPRAVNI ODBOR OKRAJ SINDIKALNEGA SVETA NA JESENICAH

Na prvi seji plenuma OSS-a z dne 27. julija t. l. je bil izvoljen sledeči upravni odbor:

Predsednik: Kemperle Filip; **tajnik:** Stojan Vladimir; **blagajnik:** Korenc Anton; referent za tarifo in tekmovanje: Labura Zvone; za iznajdbe in racionalizacijo: Žen Tine; za prosveto: Brun Viktor; za zaščito dela: Lempl Milan; za socialno varovanje: Toman Franc; za preskrbo in stanovanje: Beznic Bela; za fizkulturo: Pesjak Franc; kadrovnik: Zupančič Pavle; za mladino: Vidic Andrej.

Uspehi in neuspehi v „Tednu združnih domov“

V Zgornjih Gorjah so otvorili združni dom, na Bohinjski Beli prosvetno dvorano, najboljše gradilišče pa je bilo na Srednji Dobravi

V počastitev V. kongresa Komunistične partije Jugoslavije je Osvobodilna fronta jeseniškega okraja organizirala od 20. do 30. 7. „Teden združnih domov“. Ljudje so s podvojenim vnmno izpolnjevali obveznosti, ki so jih dali Partiji in maršalu Titu. Z raznimi prostovoljnimi deli so dokazovali svojo predanost in ljubezen do Partije in domovine. Kjerkoli so bili komunisti na svojem mestu, so uspehi vidni, kjer pa so komunisti spali, je seveda spalo in počivalo tudi vse ostalo.

OTVORITEV ZADRUŽNEGA DOMA V ZGORNJH GORJAH

Združni dom v Zgornjih gorjah stoji na zelo lepem prostoru. Stavba ni nova, ampak samo adaptirana, odnosno popravljena po požaru. V tej stavbi je bila že pred vojno bivša kmečka zadruga, ki pa seveda še zdaleka ni nudila kmetom tolike koristi, kakor jih nudi kmetu današnje združništvo. Med vojno so partizani stavbo požgali, ker so se v njej šopirili naduti Nemci. Po osvoboditvi so delovni kmetje mislili na obnovo združnega poslopja. Resno pa so pristopili k obnovi šele v predkongresnem in medkongresnem tekmovanju. Danes je dom v surovem stanju pod streho in v spodnjih prostorih že posluje združna trgovina. Seveda bo treba še precej truda in dela, da bo združni dom v vsakem oziru odgovarjal svojemu namenu. Predvsem bo treba prizidati prosvetno dvorano. O tem se že vodijo razgovori in prepričani smo, da bodo Gorjanci že letos uresničili svoje zamisli. Saj brez dvorane ni mogoče kulturno-prosvetno življenje. Velika želja domačinov je, da bi dobili kino. Dobili ga bodo, če bodo pokazali tudi s svoje strani dovolj pripravljenosti za delo. Kljub doseženim uspehom moramo namreč ugotoviti, da se večina, zlasti večjih kmetov v Zgornjih Gorjah odteguje delu pri dovršitvi združnega doma. Tako se je na primer iz vasi **Laze** udeleževal prostovoljnih del samo **Pretnar Valentin**, **Hudovernik Janez** iz iste vasi se je sicer obvezal za 4 in pol ure, ki jih pa ni izvršil. Ta kmet očitvidno ni mislil resno in je nekdo upravičeno trdil, da se je s to nizko obveznostjo „delal norca“. Čas mu bo prav gotovo take šale zbil iz glave. Upajmo, da ne bo prepozno spoznal svoje zmote. Tudi s **Poljščice** se je delu odzval samo **Kunstelj Jože**, ostali kmetje pa so stali ob strani. V Zgornjih Gorjah pa so pomagali pri obnovi združnega doma **Slivnik Jože**, **Kocjančič Janez** in **Slivnik Anton**. V glavnem pa so se prostovoljnih del udeleževali le delavci in polkmetovalci, kar velja zlasti za **Višelnico**. Iz **Krnice** je pomagal edino **Potočnik Jože**.

Gornje ugotovitve in dejstva dokazujejo, da je v Zgornjih Gorjah in okoliških vaseh na delu reakcija, ki naše kmete odteguje, da bi si zboljšali svoje življenje. Značilna je govornica kuharice iz **Župnišča**, da so nekateri javni delavci v Gorjah „barabe“ in da je tudi njen brat „baraba, ker je predsednik KLO-ja“.

Kljub nerazumevanju nekaterih kmetov pa je združni dom v Zgornjih Gorjah pod streho in graditelji so upravičeno lahko ponosni na svoje delo. Otvoritev doma je v imenu Okrajnega odbora OF pozdravil tov. **Prešern Martin**, dalje je tov. **Klinar Miha** govoril o nalogah ljudske prosvete na vasi, tov. **Rožič Cecilija** s **Poljščice** je recitala lepo pesem, tov. **Janko Repe** pa je govoril o nujnosti postrežne borbe proti silam reakcije. Ob zvokih godbe iz **Hrušice** se je na prostem ob domu razvila zelo prijetna ljudska zabava.

SREDNJA DOBRAVA NAJBOLJŠE GRADILIŠČE

Srednja Dobrava je bila v „Tednu združnih domov“ najboljše gradilišče v našem okraju. Tu so stopili na čelo delovnih množic člani Partije in SKO-ja, ki so pravilno tolmačili pomen prostovoljnih del v zvezi s V. kongresom KPJ. Prostovoljnih del se je udeležilo 210 ljudi, ki so opravili 636 delovnih ur. Od tega je 39 komunistov opravilo 336 ur, torej več kot polovico od skupnega števila. Največ delovnih ur je opravil **Debeljak Zdravko**, ki je delal 27 ur in sekretar celice **Bergant Stanko**, ki je opravil 21 ur.

V času zasedanja kongresa so pripeljali z **Jesenice** 5 ton apna in ga ugasil, razžagali in prevozili so okrog 56 m³ lesa, odstranili 260 m³ zemlje, dalje

so navozili 30 m³ gramoza, zgradili barako za orodje na gradilišču in poželi na površini 30 arov pšenice.

DELA NA OSTALIH GRADILIŠČIH

Na **Lancovem** nadaljujejo z notranjimi deli in pripravljajo še potrebni material za dokončno zgraditev. Tam je sodelovalo 45 prostovoljcev, od tega 30 komunistov, ki so opravili 360 delovnih ur. Vseh prostovoljnih delovnih ur je bilo 410. Dovažali so še opeko, apno in deske ter zasipavali medzidje. Velikega pomena za tamkajšnji združni dom je zgraditev črpalke za vodo, ki so jo preje morali voziti nad 500 metrov daleč.

V **Mošnjah** pa se je prostovoljnih del udeleževalo več gostov kot domačinov. Kot v Zgornjih Gorjah in še marsikje, bo treba tudi v **Mošnjah** še veliko političnega dela med vaščani, da jih ne bo nekoč zadel očitek, da so jim drugi ljudje zgradili združni dom. Kmetje morajo za svoj dom prinesiti največji delež. Sprejete obveznosti so spolnili komaj četrtino.

Zelo pa se je poživilo delo na gradbiščih združnih domov v **Bohinjskem kotu**. V **Stari Fužini** so napeljali na gradilišče električno razsvetljavo in delajo tudi ponoči. Isto je v **Srednji vasi**, kjer imajo še večje uspehe. Tudi na ostalih gradiliščih so v zadnjem času dosegli precejšnje uspehe. Poživitiev prostovoljnih del je opaziti zlasti v **Ribnem**, **Nomenju** in pa na **Bohinjski Beli**, kjer so imeli zadnje želje otvoritev kulturno-prosvetne dvorane. (O proslavi, na kateri je sodelovala sindikalna godba z **Jesenice**, bomo še poročali. - Op. uredništva).

Nič razveseljivega pa ne moremo zapisati o gradilišču v **Kranjski gori**. Izgleda, da so tu prespali „Teden združnih domov“. Ob koncu tedna so poslali na OOOF tole poročilo: „V času od 21. 7. do 30. 7. se na gradilišču združnega doma ni delalo, ker nimamo še načrta. Vsa naša urgiranja za načrt so ostala neuspešna.“

Izdelavo načrta so poverili **Gradisu** na **Jesenicah**, ki jim je po 14 dneh vrnil skice s sporočilom, da ne morejo izdelati načrta za tak tip združnega doma, kakor si ga v **Kranjski gori** želijo. To pa **Kranjskogorčanov** ne upravičuje, da bi ne mogli „nič delati“. Že nad en mesec stoji apnenica pripravljena in jo je treba samo zakuriti. Zato ni treba nobenega načrta. Brez načrta bi lahko pripravljali tudi ostali material, ki ga še danes nimajo. Kaj bi jim koristil načrt brez materiala? Zato so vsi izgovori o načrtu nesmiselni, prazni in naravnost smešni in odkrivajo neresnost gotovih ljudi v **Kranjski gori**.

PRISRČEN SPREJEM DELEGATOV V KON- GRESA KPJ NA JESENICAH

V petek 30. julija se je v popoldanskih urah raznesla na **Jesenicah** vest, da se vračajo delegati, ki so jih partijske celice okraja izvolile kot zastopnike za V. Kongres KPJ. Kljub temu, da točen čas prihoda ni bil znan, so se okrog pete ure začeli zbirati pred okrajnim poslopjem jeseniški aktivisti in ostalo delovno ljudstvo. Med čakajočimi so nekateri trdili, da smo sprejem zamudili, češ da sta okrajni sekretar tov. **Voljč Ignac** in organizacijski sekretar tov. **Mazovec Lado** že pred pol ure prispela na **Jesenice**. Nismo mogli verjeti. Presenečeni pa smo med ugibanjem opazili, da oba delegata prihajata peš po cesti od nasprotne strani. Uslužbenci okrajnega ljudskega odbora, ki so bili baš na prostovoljnem delu pri čiščenju poslopja, so prihitali na stopnišče, žene so skočile po šopke rdečih rož, zastavonoše so razvili zastave in — delegata sta stala med nami. Pristrčno in tovariško stiskanje rok je dokazovalo veliko ljubezen in spoštovanje do tistih, ki so našo Partijo zastopali na kongresu. Opravičili so naše zaupanje in častno izpolnili svojo nalogo. Tov. **Voljč Ignac**, presenečen nad pristrčnim sprejemom, je na splošno željo na kratko povedal svoje vtise, ki jih je odnesel s kongresa. Med drugim je rekel, da človeški jezik vse to, kar so delegati videli in slišali, ne more nikdar dovolj izraziti. Med 2300 delegati se ni našel niti eden, ki bi podvomil v pravilnost linije naše Partije in tovariša **Tita**. Enotnost delegatov je prišla do izraza v taki veličini, da zgodovina kaj podobnega še ne pomni. Z vzklikanjem **Titu** in **Stalinu** smo ponovno odšli na delo.

GASILSTVO

Z izmenjavo medsebojnih izkušenj zboljšujemo gasilsko službo

V dneih, ko so bile ulice Prage priča moči in življenja češkega Sokola, naših mornarjev in fizikulturnikov ter sportnikov raznih slovanskih narodov, ko so stotisočglave množice navdušeno pozdravljale goste, me je gnalo, da si ogledam organizacijo in tehniko gasilcev milijonskega mesta zlate Prage.

Kaj hitro sem našel glavno gasilsko komando, kjer sem bil brez legitimiranja in nepotrebnega spraševanja takoj sprejet pri vrhovnem poveljniku. Ko sem se mu predstavil in izrazil svojo željo, mi je navdušeno dejal: „Srčno radj vam vse pojasnimo in pokažemo“ — in stisnil mi je roko kot bratu ter pričel razkazovati prostore.

Pričela sva pri upravnem posloju, ki je nekaj deset metrov ločeno od ostalih gasilskih stavb. Najprej me je vodil v svojo pisarno, veliko svetlo sobo. Na steni je bil velik zemljevid mesta Prage, na katerem so bila poleg običajnih znamenj — Vltave in vodovodnega omrežja — označena tudi gasilska področja. Praga ima namreč sedem gasilskih področij, katera vodi vrhovni poveljnik. Vsako področje ima sledeče obrate: upravno in stanovanjsko poslopje, orodišče in delavnice za popravila motornih brizgalen, orodja, aparatov, krpajne cevi itd. Vsako področje ima 4 do 8 gasilskih avtomobilov, ki so opremljeni z Magerusovimi lestvami, s tanki do 7000 litrov vode, avto s 3000 metri sklopjenimi cevmi in avtomobile za moštvo. Za vodenje tega aparata so glavnemu poveljniku dodeljeni v pomoč: vsi poveljniki ostalih šestih področij, strojni inženir, kemični inženir, inženir telegrafa in telefona, vodni oficirji itd. Navedem naj še, da vrši službo v vsakem področju po 60 gasilcev na 24 ur, v centru pa po 80, kar znači, da je v Pragi na eni dnini zaposlenih 440 gasilcev.

V primeru požara se vse operacije vodijo iz centra, to je iz glavnega gasilskega poveljstva, kateri odredi požaru najbližjemu gasilskemu področju, da takoj stopi v akcijo. Dalje avizira vsa sosedna gasilska področja, da so v pripravnem stanju. Po potrebi nudi pomoč tudi iz glavnega gasilskega področja.

Ko mi je glavni poveljnik objasn timer organizacijo praškega gasilstva, me je vodil v krasno urejen laboratorij, v katerem polnijo in preizkušajo gasilske aparate vseh vrst. Laboratorij vodi gasilecstrokovnjak, ki ima že nad 28 let gasilske službe. V dolgi dobi si je pridobil toliko znanja, da je postal šef kemičnega oddelka. Prisostvoval sem preizkušnji Dregar aparata na podpritisnik in nadpritisnik, kisik bombice, dihalne vreče, kalij patrone (katere sami izdelujejo), dihalnih gumijastih čreves, reducirnega ventila, finimetra, maske, čistilca itd. Maske so znamke Egard in jo ima vsak gasilec izdelano točno po meri.

Iz laboratorija sva krenila skozi prostore, kjer ima moštvo za nočni odpočitek na razpolago sobe s parketom, preprogami in lepim pohištvom. Barvaste signalne naprave v slučaju požara točno označujejo, v katerem delu mesta gori.

Nato sva prišla v oddelek za nadzor gasilskih cevi, ki so vse opremljene s Storcovimi sklopkami. V tem oddelku imajo skupno montažo na avtomobilnih okrog 150 km gasilskih B in C cevi, ki se nahajajo vedno v brezhibnem stanju. Tu se cevi pregledujejo in krpajo. Krpajo jih na enostaven način, podobno kot pri nas zračnice za dvokolo. V nižje ležečem prostoru je pralnica cevi, 20 metrov dolgo betonsko korito, ki ima na koncu na električen pogon montirane krtače, skozi katere skripce vleče cevi v 20 metrov visok stolp. Da se prepreči lepljenje gumijastih cevi, imajo poseben aparat, ki na električen pogon brizga po vsej dolžini cevi primerno plast smukca. Nadalje mi je poveljnik razkazal še mehanske delavnice, orodjarno, telovadišče, pisarniške prostore itd.

Potrebno pa je omeniti, da je celotna gasilska oprema v vseh 7 področjih enotna, kar omogoča takošnjo in uspešno gašenje vseh čet, če to zahteva potreba. Gasilci so namreč izvežebani na enake sistem brizgalen, lestev, cevi ter splošnega orodja in vadb. Kot posebnost sem videl ogromen azbestni dežnik z okenci, s pomočjo katerega se lahko celoten gasilski roj približa v neposredno bližino ognja in legla požara. Imajo tudi aparat za ohlajevanje zraka in odstranitev smradu na pogorišču.

V primeru požarov, (ki so v Pragi zelo pogosti), imajo sijajno urejeno vodno omrežje s podtalnimi hidranti po vsem mestu, poleg tega pa se poslužujejo tudi Vltave. Na Vltavi imajo organizirano reševalno ekipo, ki je opremljena z gumijastimi čolni. Poleg tega ima vsako področje pri napadu s seboj lastno akumulatorsko napravo za slučaj, če bi v mestu odpovedal električni tok. Ob zaključku gašenja se morajo vsi aparati, motorke, cevi in orodje strokovno in takoj brez odlašanja pregledati. Še le po pregledu se vsa oprava spravi na določena mesta.

Učni načrt gasilstva vsebuje iste predmete kot pri nas. Opaziti pa je, da vlada med gasilci strogi vojaški red in disciplina, vsled česar uživajo praški gasilci povsod velik ugled in spoštovanje.

Med obhodom poslojij nas je presenetil alarm. Pogledam skozi okno in vidim, kako z vseh strani hitijo gasilci in zasedajo svoja mesta na avtomobilih. Poslednji je prispel vodni oficir, ki je imel vsa navodila o nastalem požaru — in minuto po alarmu že drvi na ulico trije avtomobili z gasilci na kraj požara.

Gregor Novak

Še imamo čas za kontrahiranje žitaric

V jeseniškem okraju se bo pričel odkup belih žit 15. avgusta 1948. Letošnja letina je sprva sicer slabo kazala, pozneje pa se je stanje zboljšalo, tako da moremo danes ugotoviti, da bo letošnji pridelek boljši od lanskega. Tudi koroza se dobro popravlja. Zaradi tega je našim pridelovalcem žit priporočati, da izkoristijo kratek rok pred obvezno oddajo žitaric in takoj pristopijo k kontrahiranju, ki jim nudi velike prednosti. O prednostih kontrahiranja je bilo že toliko napisanega in govorenega, da bi bila vsaka beseda odveč.

Ne bo pa odveč, če naša kmetijska gospodarstva in zadruga opozorimo na navodila, ki jih je izdalo Ministrstvo za trgovino in preskrbo FLRJ o sklepanju pogodb o prodaji žita po začetku obveznega odkupa. Pridelovalci žit smejo po tem roku kontrahirati kot proste presežke samo tiste količine žita, kolikor ga imajo več, kakor so ga dolžna oddati pri obvezni oddaji, odnosno več, kakor znašajo kontrahirane količine. (Glej „Ljudsko pravico“ šte. 184 z dne 2. 8. 1948).

POHITIMO Z NABIRANJEM ZDRAVLILNIH ZELIŠČ

Nabiralce zdravilnih zelišč opozarjamo, da je treba z nabiranjem pohiteti, ker nekatera zelišča že preminevajo. Tako bo na primer težko s češminovim lubjem, ker se kmalu ne bo več lupil. Zaradi tega je treba res pohiteti, pri tem pa nikdar pozabiti, da nabiranje zelišč nudi dvojni korist: prvič zaslužek, drugič pa za prodana zdravilna zelišča dobimo bon, s katerim imamo pravico kupovati predmete po vezanih cenah. Dosedaj je akcija za zbiranje zdravilnih zelišč najbolj potekala v Bohinju.

Vse informacije glede točnega opisa zdravilnih rastlin, nabiranja, sušenja, shranitve, cen in odkupa se dobe pri vseh Kmetijskih združenjih.

VESTI**MESTNI KINO JESENICE**

V petek 6. 8., soboto 7. 8. in v nedeljo 8. 8. 1948: Sovjetski film „Vaška učiteljica“. Zaradi izredne dolžine filma pri teh predstavah tednik odpade.

V torek 10. 8., sredo 11. 8. in četrtek 12. 8. 1948: francoski umetniški film „Serenada“.

V petek 13. 8., soboto 14. 8. in nedeljo 15. 8. 1948: Sovjetski film „Arinka“.

POPRAVEK

V našem listu z dne 17. julija t. l. smo na tretji strani v drugi koloni spodaj objavili pod naslovom „šah“ rezultat dvoboja med obratoma martinarnar in laboratorija v jeseniški železarni. Pravilno se mora glastiti, da je **zmagal obrat martinarna** nad laboratorijem z rezultatom 6 : 2.

Vtisi s V. kongresa Komunistične partije Jugoslavije

Sončnega jutra, dan pred zasedanjem V. kongresa smo se sešli na postaji v Beogradu delegati iz vseh krajev nove Titove Jugoslavije. Beograd je bil okrašen z nešteti zastavami, slikami vodilnih mož: Tita, Kardelja, Rankoviča in drugih, frontovske brigade pa so v čast kongresa tekmovali po vseh rajonih Beograda pri prostovoljnem delu. V tramvaju si slišal pesmi: „Za kongres smo delegati“ itd. Narodne pesmi so vrele iz src herojev, ki so pretakali kri za svobodo naših narodov, danes pa so prvi v tovarnah, ustanovah, naši armadi in drugod. Zato so jih partijske organizacije izvolile kot delegate za V. kongres in so danes srečni, saj bodo poslušali referate tistih ljudi, ki so jih tako spretno vodili skozi štiriletno borbo in jih danes vodijo v izgradnji socializma v naši deželi.

Drugi dan ob 8. uri je bila dvorana polna in vsi smo nestrpno čakali prihoda tovariša Tita. Ne da se popisati kako prirčno je bil sprejet od delegatov tov. Tito, ko se je pojavil pred njimi. Zaman nas je skušal pomiriti z rahlim dvigom roke, zdelo se je, da aplavza ne bo konec. Ko je po sprejetju dnevnega reda tov. Tito pričel svoj zgodovinski referat o političnem razvoju stare in nove Jugoslavije, si ob njegovih besedah ponovno doživljalo bedno življenje v stari Jugoslaviji, herojsko narodno osvobodilno borbo in borbo za izgradnjo so-

cializma v novi Jugoslaviji. Ponovno je manifestirala modra politika naše slavne Komunistične partije, njenega Centralnega komiteja, na čelu katerega stoji od leta 1937 tov. Tito. Modro vodstvo tov. Tita nas je leta 1941 obvarovalo suženjstva Hitlerju, med narodno-osvobodilno borbo nas je obvarovalo, da nismo ponovno padli v imperialistične spone zapada, obvarovalo nas je Marshallovega plana, ki pomeni novo suženjstvo za vse, ki so se vjeli v spretno nastavljen imperialistične mreže. Ko je končno resumiral tov. Tito vse uspehe, ki so jih narodi Jugoslavije dosegli, odkar stoji na njihovem čelu avantgarda proletariata KPJ, je dejal takole: „Vidite, to je bilo tisto — ta nesluhten ustvarjalni duh in polet naših ljudi, naših delavcev, naše mladine, naših kmetov, frontovcev, naše ljudske inteligence, kar nam je dalo pobudo in smo se odločili, da še v procesu obnove podvzamemo ogromno nalogo, ustvarjenje petletnega plana industrializacije in elektrifikacije naše države.“ Njegova vera v moč ljudskih množic se je zrcalila v vseh njegovih besedah.

Ko je govoril o klevetah nekih komunističnih partij, je bil videti še bolj dostojanstven. Krepko je povedal v obraz vsem tistim klevetnikom, ki so štiri leta emigrirali pod zaščito v Moskvi, da nimajo pravice obtoževati narodov Jugoslavije za nacionalizma, ko smo pa toliko krvi prelili za iste

cilje kot sovjetski ljudje, t. j. za mednarodno fronto proletariata. Vse nas je bolelo, da nas velika boljševiška partija obsoja tega, kar nismo bili nikoli in nikoli ne bomo. „Narodi Jugoslavije so že dokazali, da ljubijo Sovjetsko zvezo ne samo v besedah, ampak na delu“, je dejal tov. Tito, „in mi bomo ostali verni velikemu Stalinu in VKP(b)“, je nadaljeval.

Osem dni smo poslušali referate naših vodilnih mož in razvijali diskusije. — Skoraj ni bilo delegata med diskutanti, ki ne bi na ta ali oni način obsojal klevet nekih kompartij. Vsi pa smo se dobro zavedali, da bo treba še bolj kot doslej delati na izvrševanju plana, saj bomo tako najbolj dokazali, kako neupravičeno nas obsojajo naši prijatelji. To nam je ostalo kot prva in glavna naloga, da jo prenesemo v vse naše partijske organizacije, v našo Osvobodilno fronto in vse množične organizacije. To pa je tudi direktiva tovariša Tita samega. Na zaključku kongresa nam je tov. Tito zaklical: „Živela Sovjetska zveza, Živel tov. Stalin!“

Z odločnostjo, da bomo izpolnjevali vsak dan njegove direktive, smo se razšli z obljubo, da bomo neumorno delali za izpolnitev petletnega plana in s tem dokazali, da gradimo socializem in ljubimo našo bratsko Sovjetsko zvezo in njenega velikega vodjo tov. Stalina.

Delegat V. kongresa

DOPISI

KAKO JE Z DOBAVO ŽE PLAČANEGA PREMOMA?

Nekateri delavci-člani sindikalne podružnice nadzorne proge, so že v poletju lanskega leta plačali premog, ki je bil delno razdeljen v jeseni 1947. Sedem delavcev — Medjimurcev — pa premoga kljub plačilu in večkratnim intervencijam še doslej ni dobilo. Navedena sindikalna podružnica je intervenirala tudi osebno po svojem predsedniku v Ljubljani na zveznem tajništvu pri tov. Gabrovšku. Po njegovem naročilu je bil poslan seznam upravičencev za premog šefu postaje v Mali Subotici in v Velenju. Ostalo pa je pri starem in premoga ni od nikoder. Delavci se upravičeno razburjajo in zahtevajo razjasnitev odnosno rešitev zadeve.

Tudi v Zirovnici je že lansko jesen tov. Robič Janez pobiral denar za premog, češ da bo preskrbel dostavo v Zirovnico, da ga ne bo treba voziti iz Jesenic ali Javornika. Nekateri so premog res prejeli, veliko pa je še naročnikov, ki čakajo na dobavo. Ti se sprašujejo, koliko časa bodo morali še čakati, da bodo premog, ki so ga že zdavnaj plačali, prejeli.

ČEŠNJICA V BOHINJU

Veselega srca smo prebirali zlasti prvo in drugo stran našega lista „Jeseniškega kovinarja“ z dne 24. julija, kjer so bila opisana dela prebivalcev v počastitev V. kongresa KPJ. Tudi v Bohinjski Češnjici in Srednji vasi nočemo biti na zadnjem mestu.

Za kongres so se naše množične organizacije dobro pripravile s prostovoljnimi deli na združnem domu. Na predvečer so po vseh naših hribeh goreli kresovi, manifestirali smo in vzklikali na čast kongresa. Bohinjci se zavedamo svojih dolžnosti do skupnosti, delamo, kolikor dopuščajo naše moči. Zavedamo se tudi napak, ki jih delamo. Vidimo pa tudi napake drugih in jih odpravljamo. S. F.

PEVSKI KONCERT „KOVINARJEV“ NA BLEJSKI DOBRAVI

V nedeljo, 1. avgusta je pevsko društvo „Kovinar“ z Jesenic priredilo dobro uspeli koncert na Blejski Dobravi. Z dobro izbranim sporedom je publika, ki je napolnila dvorano, bila zelo zadovoljna. Ljudstvo na Blejski Dobravi ljubi umetnost, posebno pa še petje, saj imajo tam kar tri pevske zbornice. Kovinarji pa so ponovno dokazali povezavo med mestom in podeželjem. Burno pozdravljeni, so zaključili svoj koncert, prepričani, da so dosegli svoj cilj — zabavo in vzgojo. Poj.

Med mladimi na oddihu v bohinjškem kotu

V lepem bohinjškem kotu, kjer počiva in sanja dolgo, modro jezero, se vije ob levi strani bela cesta do slapa Savica. Ob cesti gospodarijo v gorški samoti prijetne in lične vile, ki so bile nekoč last domače buržoazije in inozemskih magnatov. Danes pa so te stavbe domovi oddiha in zdravlja naših prvoboriteljev za plan, za socializem.

V Stari Fužini, v vili „Triglav“, so na oddihu vojaški vojni invalidi. Pri sv. Duhu je dom vajecev učil iz Ljubljane, pet minut dalje pa je mladinska kolonija. Lepa stavba nad jezerom sredi gozda nosi napis „Oddih in zdravje delovni mladini“ in nudi vsakemu mladincu in mladinki prijeten oddih.

Iz vseh okrajev Slovenije so prišli mladi aktivisti, borci za petletko, da se naučijo svežosti in lepote tega slovenskega kota, da se pozneje spočitno vrnejo nazaj na delovna mesta, kjer jih čakajo nove naloge.

Zivljenje v domu je dokaj pestro, saj si je domala vsak po svoje uredil primeren dnevni red, ki pa se seveda stalno spreminja. Odpornejši obiskujejo bližnje vrhove gora, ki obkrožajo jezero: Komno, Črno prst in Vogel, pa tudi tja do Triglavskih jezer. Tovariš Ivo iz Maribora je organiziral skupino, ki je prejšnjo nedeljo šla na Komno in k Triglavskim jezerom. Za njim so se opogumili še drugi.

Nekaj splošnih navodil za zboljšanje preskrbe in prehrane

1. Da se čimprej odpravijo napake v trgovski mreži (zastoj blaga, protekcije, pokvare blaga, skrivanje blaga itd.) moramo vsi nuditi vso pomoč trgovski inspekciji, kmetijskim združenjem, poslovalnicam okrajnega magazina, industrijskim magazinom, potrošniškim združenjem itd.

2. Da bi se odpravile dolge vrste pred trgovinami, je potrebno, da stavite predloge, kje in kakšne trgovine naj se na novo otvorijo;

3. da bo na trgu zadosti zelenjave in sadja, moramo nuditi kmetijskim združenjem vso pomoč pri odkupu povrtine, pri sklepanju pogodb, pri kontrahiranju itd. Poučiti je treba vse lastnike malih kmečkih posestev, da lahko vse pridelke prodajajo po vezanih cenah;

4. Delovni ljudje, ki se hranijo v menzah, naj opozarjajo uprave in ekonomne menz, da že sedaj pripravijo primerne prostore za zimsko zelenjavo ter posodo za kisló zelje in repo;

5. Potrošniki naj že sedaj prijavijo potrebe za zimsko vskladiščenje zelja, repe, krompirja in sadja; potrebe naj prijavijo v trgovinah, kjer prejemaajo zajamčeno preskrbo;

6. OF, sindikati, AFŽ, LMS in druge organizacije naj organizirajo skupne množične izlete v gozdove, kjer naj nabirajo gozdne sadeže kot jagode, brusnice, gobe, maline itd. Pri prodaji teh predmetov lahko množične organizacije zaslužijo lepe denarje.

Poverjenosti za trgovino in preskrbo — OLO Jesenice

KRAJEVNIM ODBOROM OF, SINDIKALNIM PODRUŽNICAM AFŽ, LMS IN VSEM NAROČNIKOM „JESENIŠKEGA KOVINARJA“

Že nad pol leta izdajamo naše okrajno glasilo in ga pošiljamo naročnikom. Za redno izdajanje lista je potrebno tudi redno plačevanje naročnine. Nekateri organizacije in posamesniki se tega zavedajo in so naročnino plačali do konca leta 1948. Žal pa je mnogo takih, ki še do danes niso poravnali naročnine za prvo polletje. Vsem tem bomo list ustavili, če najkasneje do 15. avgusta t. l. ne bodo plačali zaostale naročnine.

Zlasti prosimo sindikalne podobore v železarni Jesenice, da poberejo zaostalo naročnino vsaj za prvo polletje 1948, katera naročnina znaša din 40. Za vzgled naj služi podobor Plavž, ki je poravnal naročnino do konca leta 1948. Celoletna naročnina znaša din 80.—, posamezna številka pa je znašala do konca maja din 2.50, od 1. junija 1948 dalje pa din 2.—.

Uprava „Jeseniškega kovinarja“

Nehajmo s pačenjem našega jezika ali „Fabrška špraha“

Pred dnevi je naš dopisnik obiskal tovarno. „Portir“ je zahteval „cegelc“ od „derehtarja“, nato nas je šele spustil v „fabrko“. Šli smo najprej v „šlosarijo“, kjer so „šlosarji“ ob „ponkih“ in „šraufstokih šraufali“. „Lerpobje“ so se „jagali“ med njimi. Na „drejponku“ je „drejar drejal akso“. V „štefenfabrki“ so laufale mašine in delale želje iz „drata“. „Helfar“ je „štukal“ jermen. „Forarbaiter“ je „špenciral“ okrog. V „mašinhaušu“ je „hajcar pucal mašino“. „Mašinfirar“ je kazal, kako se „kolm vaga“, dalje je pokazal „ziherhajventile, vaserštandcagarje, špajspumpe itd. Pokazal je tudi, kako „mašina zalaufa“ in povedal, da je treba „merkati na bekslne“. „Vahtar“ je opozarjal, da ne smemo stati na „glajzih“.

„Fajarberkarji“ so „pucali špricunco“. „Zamerkali“ pa so, da je „lajtunga zaštofana“. Ko so dobili „vaserdruk“ je „špricunca zalaufala“, „fajarberkarji“ so „naštimali šlah“ in začeli „špricati“. Ko so „konštairali“, da je v redu, so šli v „cimer“ in slekli „fajerberkarske gvante“.

V nekem „verkštatu“ — „tišlariji“ — so „tišlarji hoblali dile“. Na drugem mestu je „verkfirar“ trdil, da „granik“ zaradi tega ni v „betrib“, ker se je „znucala ketna“ in da jo bodo „zašvasali“. V „holbolcariji“, „cegunci“ in še marsikje smo videli „ausus“. V „glenariji“ in „na rostah“ smo šli „po štegang dol“ in videli ogromne „kestlne“. Tam imajo tudi „aufzug“. V električnem „verkštatu“ je nek električar z „abcigforihungo abcigal lageršild“, drug električar je z „dratom štukal ziherngo“, tretji je popravljaj „šlajfrinke in šoltarje“, četrti pa je bil na „telegrafštangi“.

Zatutilo je. Prišli so „oblezvarji“ in videli smo, kako se je iz „raufnkov“ kadilo. V „fabrki“ smo videli tudi „fest“ punce, ki so se nam „vornog dopadle“. Ko smo „čez en cajt“ zapustili „fabrko“, je spremljevalec pojasnil, da si bomo drugič ogledali še „fajnstreko“ in druge „betribe“. Ko smo se pri izhodu ozirali po šoferju, je ta „gljil prlaufov iz kancilje“. Stisnil je „kuplungo“ in „šoltov“ v prvo, dal „gas“ in odpeljal.

Na Okrajnem ljudskem odboru smo na odseku za delovne odnose razgovarjali o obisku. Ko smo se poslavljali, so moje radovedne oči obstale na neki kuverti na mizi. Pisalo je: „Kranjska industrijska družba, Jesenice-Fužine, Dravska banovina. P. n. Johann Globotschnigg, Ljubljana, Metelkova ulica 15.“ Tovariš poverjenik je pojasnil, da je v tej kuverti danes (30. 7. 1948) prejel neko poročilo, ki mu ga je dostavil presonalni oddelek železarne...

Celotno delo Ljudske mladine se razvija v smeri boja za socialistično preobrazbo države

značka Zveze borcev NOV, opaziti pa je precej tudi drugih značk iz raznih delovnih akcij. Tovariš Mirko iz Celja je bil v VII. celjski brigadi na progi Samac-Sarajevo. Tam je postal udarnik. Tudi prostovoljci iz avtostrade Beograd-Zagreb so med njimi.

Na predvečer V. kongresa KPJ so mladinci ob jezeru zakurili velik kres. Pesem je odmevala od visokih pečin nad dolino. Ob slabem vremenu je poskrbljeno tudi za zabavo. Imajo šahovnice, dalje igro „človek ne jezi se“ itd. S to poslednjo igro se bavijo predvsem naša dekleta. Tupatam prihajajo na obisk tudi vojni invalidi in se udeležujejo šahovskega turnirja. Mladinci jim večkrat vračajo obiske. Nič ne de, če je radio pokvarjen. Seveda bi bilo veselje še večje, če bi bil v redu in bi katero zaigral. Sicer pa imajo v svoji sredi tovarišico Marijo, ki s svojo harmoniko rešuje situacijo. Ob igranju harmonike se razlega vesela pesem, smeh polni vso jedilnico in prodre do poslednjega kotička doma. Pesem in veselje — ena sama melodija, melodija ljubezni do domovine, do Partije in tovariša Tita.

Poj.

Naslov uredništva in uprave: Jesenice, Titov dom (I. nadstropje, soba št. 12). — Izbaja vsako soboto. Odgovorni urednik: Gasar Verko, Jesenice. — Telefon uredništva in uprave: 249. — Štev. ček. rač. 606-90603-0 Tisk Gorenjske tiskarne v Kranju. GT 2075